

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Az utolsó év.

A képviselő választások édes sejtelméi uszkálnak a verőfényes őszi haldoklásban. Az augurok azt mondják, hogy a fecske már lobogóktól ékes városok és falvak fölött érkezik vidékeinkre.

Ilyen hangulatok mellett ült össze hétfőn az országgyűlés, amelynek csak egyetlen egy nagy feladatnak kell eleget tennie: politikai végrendeletét kell megcsinálnia. Minden rendelkezése, melyet tenni, minden határozata, melyet hozni fog, csak organikus részei végakarátát magában foglaló rendelkezésének.

Ötéves működésének részletes történetét adni meglehetősen felesleges: a harcok, melyekkel telve volt, a válságok, melyekbe jutott, mind kínos élelenséggel élnek a nemzet emlékezetében; és hogy fontos, sőt el kell ismerni, többnyire üdvös törvényeket alkotott főleg az igazságszolgáltatásra, a népgazdasági és társadalmi szervezésére vonatkozólag.

De a mi jellemző bélyeget nyom reá, — mely a huszonöt év előtti parlamenti eseményekre emlékeztet, — ez az, hogy a parlamentáris intézmények folytonos fennállását megingatta, de ezt az eljárását azzal engesztelte ki, hogy egyrészt fokozott erőt adott a parlamentáris hatalmának, másrészt, — és ezt mindenkor áldást ígérő cselekedetnek kell tartani — hogy a szabadelpártnak más szervezetet adott, midőn az ugyanazon közjogi alapon álló, az előrehaladó irányzatban egymástól alig eltérő, alig megkülönböztethető elemeket közös nemzeti alkotás végett együvé foglalta. Persze Széll Kalmán éles, megszetekintő látása nélkül, az ő őszintén s határozottan szabadelvű lényé, hazafias önzetlensége és államférfiui elfogulatlansága nélkül, mely tulajdonságok mind világosabban nyilvánulnak az ország közvéleménye előtt s melyeket immár a legtompább s legellenkezőbb itéletnek is el kell ismernie, ezt a jelentőséges tényt soha sem lehetett volna véghez vinni.

Okos és igazságos végrendeletet készíteni nem olyan könnyű dolog.

Az országgyűlésnek meg kell óvnia minden igényjogosultnak érdekeit, a rokonságra csupán betolakodó, a családi vagyon megkárosítására és szétforgácsolására sovárgó, örökösödési joggal kérkedő képmutatók rögtön szenvedélyes rekriminációkkal fognak a főörökshöz, a nemzethez fordulni, hogy törvényes védelem, az immunitás kizsákmányolása mellett hódolhassanak szenvedélyeiknek, hogy megszerezzék a biztonságot. És ez határozottan meg kell előzni, ezzel szembe kell szállni.

A siker bizonyosan a főörökös törvényes képviseletének, a többségnek részén lesz, ha állhatatosan megmarad a parlament méltóságának megóvása mellett, ha átalakulása természetének megfelelően mindazt a lényegest, ami egyesít, meleg odaadással ápolja, mindazt a különben is jelentéktelent, ami elválaszt, visszaszorítja és feleli, ha a felekezeti és gazdasági viszálynak csak a szabadelvűség ellenségei által elvetett csiráit szétapossa és elfojtja.

És e célra minden alkalmat erélyesen fel kell használni. Csak így lesz bizonyosan szétrombolva minden kilátás a közös erkölcsi és gazdasági nemzeti javak zsákmányolására.

A haldokló országgyűlés működése tehát, ha még oly igen hiányzik is neki idő a nagy reformakciókhoz, fölötte fontos lesz. E mellett még figyelmen kívül is hagyhatjuk, hogy ez ülészak alatt az osztrák események döntéshez jutnak; mert akármi legyen ez a döntés, a mi szuverén önrendelkezési jogunkat — hála Széll körültekintő működésének — a legkevésbé sem érintheti, arról, hogy csorbithassa, nem is szólva. Kifelé tehát teljesen fedezve vagyunk. Befelé pedig magunknak s velünk az országgyűlésnek kell a szükséges fedezetet előkészíteni, amennyiben megmutatja az egyedül helyes módokat

a választási agitációnak, amely parlamentáris formákba rejtözve, talán nemsokára el is kezdődik.

Az országgyűlés politikai végrendelete tökéletes leltárát fogja képezni a nemzeti javaknak, elő fogja adni a bagyatéki vagyont, mely a választásokkal esik a népre. Érintetlenek maradnak e javak, sikasztás ellen csorbítatlan megőriztetnek, ha az országgyűlés a diadalmaskodó szabadelvűség szellemében fogja végrendeletét elkészíteni. *K-k.*

Az esküdtek.

A helybeli kir. törvényszék az esküdtek első negyedévi szolgálati lajstromát kisorsolta s őket a holnap kezdetét veendő első esküdtszéki főtárgyalásra behívta.

Annak a korszakos műnek, mely ez év elsejétől egészen új életet adott a magyar büntető törvénykezésnek, a laikus világ szemében nincs érdekesebb intézménye, mint az esküdtszék. Három évtized előítéletét át végre utat birt magának törni nálunk is a modern törvénykezésnek ez a népszerű kiegészítése, melyet Angliából a parlamentáris alkotmányral együtt ültetett át a kontinens talajára a forradalom. Maig is úgy tartják, hogy a szabad parlamentáris életnek a törvénykezésben az esküdtszék a kiegészítő része.

Két ok tartotta eddig vissza a magyar jogtudósokat az esküdtszék behozatalától. Az egyik az ország távoleső részeinek csekély intelligenciája volt, a másik, a nagyobb, a nemzetiségi törekvésektől való hazafias aggodalom. Csemegi Károly első eljárási terve még félt ettől az utóbbtól, de Szilágyi Dezső mint igazságügyi miniszter már előítélet nélkül ragadta meg a kezdést, amelynek érdeme egészen az övé. A rendszer kidolgozása Erdély Sándor ministerségére esik, a végrehajtás munkáját Plósz Sándor miniszter teljesítette. Három igazságügyi miniszter gondos kezén ment tehát keresztül az újítás, amíg elérhettük, hogy az 1867. évi sajtó-esküdszékek újjászervezett hatásköre a büntetőkodek egész sor bűncselekményére kiterjedt.

Minden törvéyszéki székhelyen és környékén ki lehetett állítani az alaplaistromokat a független polgárok azon sorából, akik a magyar állam nyelvén írni és olvasni tudnak s az esküdtszéki szolgálatra máskülönbben is alkalmasak. A kiválasztási eljárás rostája pedig egészen jó arra, hogy a konkolyt a tiszta búzától elválassza s az állambontó elemeket ne eresse a bíraskodás kényes föladatahoz.

Az új esküdtszék hatásköre különben nagy óvatossággal van megszabva. A sajtójudikatura megmarad, kivéve mégis azon becsületsértési és rágalmazási vádak, amelyek nem hivatalbeli személyek s nem nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatói és tisztviselői részéről emeltettek, mivel ezek továbbra is az esküdtszék elé tartoznak. A „közönséges deliktumok“ nagy csoportja utaltatott első intrádára az esküdtek elé. Ezek közül egy csoport ritkán előforduló politikai természetű deliktum. Ilyen a felségsértés, a király bántalmazása, az állam iránt való hűtlenség, a lázadás, a gyilkosság és a gyermekrablás. Ezek közül az első háromra emberemlékezet óta nem volt eset. Ellenben sűrűbben előforduló esküdtszéki deliktumok: a személyes szabadság elleni büntetés, a szándékos emberölés, a kitétel, a halált okozó súlyos testi sértés, a közegészség elleni büntetés, a szöktetés, a személyes szabadság megsértése, a rablás, gyujtogatás, vizáradás okozása, közveszélyes megrongálás, közhivatalnok megvesztegetése s korlátoltan a büntetés elkövetésére való fölhívás. De ezekben az esetekben is distinguált a törvény s a komplikáltabb eseteket nem adta át az esküdteknek.

Látványos, hogy ebből a sorból számos politikai természetű s azonkívül számos u. n. mindennapi bűncselekmény kimaradt. Az izgatási és erőszakoskodási cselekményeket, valamint a választási deliktumokat, a párbajt, csalást, sikkasztást, lopást, hamisítást s a hivatalbeli bünteteket a törvény a hivatásos bíróságok kezében hagyja. A par excellence politikai bűncselekmények (kivéve, ha nyomtatványban követték el), valamint a hatósági személyek hivatalos bűncselekményei nem jutnak az esküdtek elé. Ezek elvonásának politikai óvatosság volt az oka, a gyakori csalárd cselekmények elvonásának az oka pedig az, hogy az esküdtek ne legyenek túlterhelve.

Azt tehát nem lehet állítani, hogy az új esküdtszék föllállításánál a politikai szabadság szempontjai domináltak. Annyira nem, hogy a hatáskör inkább „száraz“ közönséges bűncselekményekből van kikomponálva. Azok tehát, akik az esküdtszékot úgy képzelték, hogy az előtt akármi politikai pártarcot lehet a nagy nyilvánosság bevonásával tovább folytatni — s ezek közé kivált a szocialista és nemzetiségi izgatók tartoznak — bizonyosan csalódnak. De nem csalódnak azok, akik az esküdtszékben a hivatalos judikatura paragrafusrágásának korrektívumát keresik s amellet az esküdtszék a törvényismeret és törvénytisztlet modern szemináriumának gondolják. A polgári társadalom független és vezető elemei lévén bevonva a bírói szolgálatba, a törvény iránt való tisztelet bizonyosan emelkedni fog az országban s ez igen nagy szó egy olyan társadalomban, ahol mindenki privilegiumok után kapkod s a törvény előtti egyenlőséget csak a politikai frazeológiából ismeri.

Az esküdtszék szolgálat tehát igen nemes és tiszteletreméltó, mondhatjuk: hazafias föladat. De van két nagy ellensége a közfelfogásban.

Az egyik az, hogy a mi társadalmunkat azonnal a hideg kezdi rázni, ha valamiféle „nobile officiumról“ van szó. A hazát minálunk még inkább csak szóval és szónoklatokban szeretik. Ennek akart elébe kerülni a törvény, amikor a helybeli esküdteket napidijban s a vidékieket az utiköltségek megtérítésében is részesíti. Mindez az intézményt lényegesen drágítani fogja, de talán apasztani is fogja az averziót. Vagyonos polgárainknak becsületükre szolgálna, ha ezen amugy sem nagy remunerációt nem vennék igénybe s a közkötelességek önzetlen teljesítésére így adnák meg a jelszót.

A másik és nagyobb ellensége a mi világhíres klikk- és pártéletünk lesz. Mint az adófizetésnél, itt is meg fogja próbálni helylyel-közzel a klikk- vagy pártközönség, hogy a közhatalomba beleüljön s a nagy közönséggel szemben a maga félelmességét emelje. Szerencsére a bíróságok kezében a szelekció van arra eszköz, hogy a romlás be ne tegye a lábát az igazság tiszta csarnokaiba. Ezt tudni és erre vigyázni helyes.

Az intézményt azonban klauzula nélkül, általánosan bizalommal fogadták. Szilágyi Dezső híres programjában a magyar büntető jogszolgáltatás betetőzésének mondotta azt s teljes kifejlődésében bizonyosan az is lesz belőle. Ma még új és szokatlan a nyugati jogéletnek ez a nemes intézménye nálunk, de ez csak egy okkal több arra, hogy hazafias szeretettel ápoljuk első lépéseit s tartsuk mindig szemünk előtt, hogy ezzel nemcsak Magyarország jogélete nyert sokat, de műveltségi állapota is egyszerűen nagyot emelkedett.

Oly nyugati intézmény ez, amelyet nem recipiáltunk ridegen, hanem magyar nemzeti sajátosságainkhoz alkalmazva kellő elővigyázattal ültettünk át Magyarországra termékeny földjébe.

Gazda-kongresszus.

A kassai kongresszusra összegyülekezett gazdák gyülekezése nagy súlytal esett ennek az országnak nagyon ingadozó gazdasági és társadalmi mérlegébe s ma már okunk van azt hinni, hogy az üres jel-szavak, tartalmatlan, de mérges gyanúsítások ellenében megczáfolhatlan igazságként állíthatják azt a tényt, ami a kongresszuson jegezesedett: a vezető elemek tömörülését.

A kongresszusnak első és legnagyobb eredménye az, hogy a magyar gazdasági és társadalmi politika végre-valahára hozzájut az illetékes vezetéshez. Ami eddig hiányzott. Egyéb harcokban erejét vesztett társadalmunk eddig iránytű nélkül imbolygott azokon a hullámokon, amelyeket az áramlatok vertek. A magyartól el nem választható jóhiszeműség, kapkodás az idegen után, másfelől a gazdasági elgyengülés, ami az ellentállást szereli le, fent és alant megtevesztették az elméket. Ami nagyobb baj azért volt, mert ebben az életirány vesztesége elizapolta éppen azokat az osztályokat, amelyeknek legtöbb joguk volt a vezetéshez. A vidék népe vezetők nélkül evezett keresztül minden válságon. És bele is veszett azokba az anyagi erő, másutt pedig egyenesen az extrém irányzatokhoz való átcsapással akarta magát a nép kárpótolni. Sokáig úgy látszott, mintha egyáltalán nem is lehetne kigázolni az utvesztőköt, amelyek tengerek hamisítással a magyar gazdasági politika természetzerű megalakulását akadályozták.

És ime a virradás elkövetkezett. A kassai gazdakongresszus rámutat a magyar nemzeti élet legfőbb feladatára. Arra, amelynek a megoldásától függ, hogy gazdasági életünk kifejlődhetik a természet által kijelölt irányban, amelynek a megtartását a nemzeti élet követeli.

A magyar középosztályt kell megszervezni. Ezt a vezető osztályt kell először megteremteni, azután megerősíteni. De nem olyanképpen, mintha annak az erejét más osztályoktól akarnák elszívni; amint egyáltalán minden agrárius törekvést meg szoktak gyanúsítani.

A magyar középosztály a kassai gazdakongresszusból fog feltámadni. Az ország javára, annak az igazi haladására. Ez a kongresszus a szentesítést adja reá a gazdaszövetség szorgalmas munkájára, amely immár hosszú idő óta dolgozik e kérdésen.

Sem osztályharcról, sem osztályérdekekről szó sem lehet.

Abban találjuk a kassai kongresszus legnagyobb eredményét, hogy a magyar agrárpolitika az utóbbi időben oly erőszakosan szórt gyanúsításokkal és rá-galmakkal szemben tettekkel válaszol. Tettekkel, amelyek nemzeti érdekekből fakadnak, amelyek eredménye nagy hatással lesz azon társadalmi és gazdasági renaissance-ra, amely az eddigi elnyomatásból megillető helyére fogja helyezni az igazi gazdasági érdeket.

A gazdatársadalom hatalmas életjelt ad magáról ebben a kongresszusban. Meg vagyunk győződve, hogy a munka sikerülni fog. Mert hatalmas oszlopa lesz minden akciónak a középosztály, amely főnixként feltámadva, társadalmi és gazdasági szervezettünk mai óriási hiányát pótolni fogja. Arról immár nem tehetünk, hogy ha annak a hatalmas faktornak bevonulása a közéletben ijedelmet kelt éppen ott, ahol legjobban szokták hangoztatni a gazdasági erők egyensúlyának a szükségét s ezen elv dacára folyton arra törekvesznek, hogy a természetes egyensúlyt a gazdasági faktorok között az önző érdek felforgassa.

A középosztály ujjaeremtésével ez az ország garanciáját kapja a békés fejlődésnek.

És ez a kassai kongresszusnak az érdeme.

H.

Ujdonságok.

Október 6. A róm. kath főgimn. ifjúsága lerótt a kegyelet adóját a 13 iránt, kik életükkel áldoztak a hazának, szerény ünnepségével. Az ünnepély szépen sikerült s fénynek emeléséhez a tanári kar is hozzájárult megjelenésével. Különösen *Gáspár István* tanárnak, mint az önképzőkör vezetőjének köszönhető a reményen felüli siker. Az ünnepély programja a következő volt: A zajos tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után, melyet *Csató Ernő* tartott, *Antal Andor* VII. o. t. szavalt „A koldus ének”-et Arany Jánostól. *Bereczky Zsigmond* alelnök tartott lendületes felolvasást, mely után *Incze Gábor* VIII. o. t. szavalt el „Október 6.” Pósa Lajostól. A vezető tanár lelkesítő beszéde után az ifjúság a Himnusz hangjai mellett oszlott szét.

A kir. iparfelügyelők szolgálati beosztása. A kereskedelmi miniszter összeállította a kir. iparfelügyelők új szolgálati beosztását. Az új beosztás szerint a főfelügyeletet *Magyarits Ágost* kir. iparfelügyelő teljesíti. A IX. kerületben, hová Udvarhelyvármegye, továbbá Csik, Háromszék, Marostorda, Brassó, Fogaras, Szeben, Nagy-Küküllővármegyék tartoznak, továbbra is *Örley János* kir. iparfelügyelő maradt meg.

Diószeghy Samu főmérnök gyásza. Mély részvételt vettük tudomásul ama súlyos veszteséget, a mely a Diószeghy-családot érte. Özv. *Diószeghy Lajosné*, szül. *Eismann Róza* f. hó 12-én reggeli 4 órakor 67 éves korában, özvegségének 12-ik évében váratlanul elhunyt. A példás életű, agg urinó temetése ma délután történik meg az ev. ref. vallás szertartása szerint. Halálát gyermekei: *Diószeghy Samu*, *Lajos*, *József*, *Ilona* férj. dr. *Barabás Ábelné*, *Lina*, *Margit*, ugyszintén unokái siratják.

A házi ipar fejlesztése. A f. hó 10-én tartott közg. biz. ülésben dr. *Damokos* alispán ismertette a kereskedelemügyi miniszternek, az ipar és kereskedelmi ügyek tárgyában szükséges intézkedések tetele, valamint *Parajd* községben létesítendő szoda-gyár ügyében tett leiratát. A leirat szövege egész terjedelmében a következő:

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának!

A miniszterelnök ur áttette hozzám egy a bizottság 1899 évre vonatkozó jelentésének ipari és kereskedelmi ügyeket érintő részét, valamint Udvarhelyvármegye főispánjának f. évi április hó 23-án 18. sz. a. a. m. kir. miniszterelnök urhoz intézett külön jelentését. Ugy ebben, mint a közigazgatási bizottsági jelentésben foglalt azon óhajra nézve, mely szerint *Parajd* községben egy szoda-gyár létesítése kívánatos lenne, értesitem a bizottságot, hogy amennyiben magánvállalkozás ezen czikk iránt tudomásomra jut, szívesen fogom annak figyelmét *Parajd* vidékére irányítani, melynek közgazdasági fejlesztését magam is igen kívánatosnak tartanám, mely törekvésében a rendelkezésemre álló eszközök keretében készséggel támogatom a bizottságot

A jelentés 11. pontjában, a fapár és kosárfonás meghonosítása iránti említett kérelemre nézve megjegyzem, hogy ezen javaslatát szívesen veszem érdemleges tárgyalás alá, ha konkrét alakban terjeszti előm, de egyelőre figyelmeztetem a bizottságot, hogy tulságosan vérmes reményeket ehhez ne fűzzön, mert a készítmények értékesítése rendkívüli nehézségekkel jár, holott a helyzeten csak úgy lesz segítve ha ez az ága is az ügynek rendezve és szervezve leend, sőt e nélkül minden fejlesztés meddő.

Udvarhelyvármegye főispánjának idézett jelentésében foglalt azon javaslatát, mely szerint a pokróczgyártás, mint háziipar aránylag csekély állami támogatás mellett szintén jó keresetforrást szolgálhatna a népnek, külön tárgyalom, erre vonatkozó elhatározásomat a bizottság külön veendi.

Budapest, 1900. szeptember 14-én

A miniszter helyett: N a g y, államtitkár.

A bizottság a miniszter leiratát örvendetes tudomásul vette és a megyei iparfejlesztő bizottságnak a tárgyalás megindítása és jelentéstétele végett kiadta.

A megyei áll. népiskolák népessége. A vármegyénk területén lévő 34 állami népiskolába a folyó isk. évben a beírt tanulók száma 4379 mindennapi és 1221 ismétlő kötelek, összesen 5590.

Postaközlekedés Sz.-Udvarhely—Gy.-Szt-Miklós között. A vármegye közg. bizottsága *Diószeghy Samu* főmérnök kezdeményezésére a kereskedelemügyi miniszterhez feliratot intéz a Székelyudvarhely—Gy.-Szentmiklós között egy napi kocsipostaközlekedés engedélyezése, illetve beállítása végett. A kérésben részletesen indokolva van a körülmény, amely ezt szükségessé teszi. Az említett vonalon az új út már a gyergyói uton is befejezéshez közeledik s közlekedése számottevő s a postát itt szállítva, az mintegy 12—15 órával hamarabb kézbesíthető. A bizottságnak nagy reménye van, hogy a minden tekintetben fontos postaközlekedést a miniszter, a ki ez út kiépítésére már eddig 300,000 koronát utalványozott, engedélyezni fogja.

Daniel Elek meghalt. A vármegye törvényhatóságának ismét gyásza van. *Daniel Elek* földbirtokos, törvhat. bizottsági tag 11-én, csütörtökön este Segesváron megszűnt élni. Az élet- és tetterős férfit halálának híre mély részvétet keltett városunkban. A holttestet Olasztelekre szállították s ma temetik el, amely alkalomra városunkból sokan elutaztak. A megboldogultat neje *Diemár Irénke* és gyermekei, ugyszintén édes atyja id. *Daniel Gábor* ny. főispán, unitár főgondnok, testvérei: dr. *Daniel Gábor* képviselőházi alelnök és orszgy. képviselő és *Daniel Lajos* földbirtokos gyászolják. A gyászoló család iránt a társadalom előkelő köreiben általános a részvétel. A vármegyét temetésén *Ádám Albert* I. aljegyző képviseli, aki a vármegye közönsége nevében koszorut helyezett a ravatalra e felirattal: Udvarhelymegye közönsége — Isten veled!

A kitelepített városi tanács. Székelyudvarhely város tanácsa tudvalevőleg bérházban lakik, míg a hivatalos helyiségeknek kevésbé alkalmas épületeit bérbé adta. A hivatalos helyiség a *Szabó Ferenc* tulajdonát képezi, akinek a földszint baloldalán kávéház helyisége van, amelyet szintén bérben tartanak. A bérlője azonban úgy látszik nem elégedett meg csak kávéméreessel s oda korcsmaengedélyt is kért, melyet azonban *Szombatfalvy* főkapitány, tekintettel az épület közvetlen közelében levő templomra, a szabályrendelet értelmében nem engedélyezhetett. És ez okozta a tulajdonos haragját, melynek hatása alatt a tanácsnak felmondta a bérletet. A tanács ezért cseppet sem jött zavarba s most a legnagyobb nyugalommal készül visszahurcolkodni a saját tulajdonát képező épületekbe, — amelyben most az Iparos-és Kereskedő-ifjúsági körök székelnek — de *Szabó Ferenc* még sem fog korcsmajogot nyerni.

Az első esküdtzéki tárgyalás. A helybeli kir. törvényszéknél az első esküdtzéki tárgyalás holnap, 15-én fog megtartatni, amely alkalomra a kisorsolt 30 rendes és 10 helyettes esküdt behivatott. A behívott esküdték névsora a következő: *Barabás József*, *Fálint Áron*, *Benkő József*, *Burszán János*, *Elekes Dénes*, *Ferencz József*, *Ferczy Károly*, *Félegyházy Antal*, *Gál János*, *Gönczi Lajos*, *Gyarmati Lajos*, *Gyarmathy Ferencz*, *Gyertyánffy Albert*, *Kassay F. Ignác*, *Kányádi Miklós*, *Koncz Ármin*, *Lántzky Sándor*, *Lukács Domokos*, *Pap Mózes*, *Pálhegyi Sándor*, *Pál Sándor*, *Pál Tamás*, *Perszián János*, *Sándor Mózes*, *Sándor Ferencz*, *Szabó András*, *Szabó Ferencz* földbirt., *Székely Mátyás*, *Szöke Zsigmond*, *Végh Gyula*; helyettesek: *Barkóczi Ferencz*, *Bodor Ferencz*, *Both Gy. Lajos*, *Demeter Károly dr.*, *Görgényi Károly dr.*, *Horváth Károly*, *Kassay Albert dr.*, *Kóbori Ferencz*, *Pap Lőrincz*, *Rösler Károly*. Az esküdtzéki tárgyalásnak tárgyát *szándékos emberölés* képezi. Még ez év januárjában történt *Énlakán*, hogy *Máthé János* martonosi cigány, *Gábor Lajos* cigánnyal hogy s hogy nem összekülönbözött. Laji cigány tanácsosabbnak látta a dolognak végét szakítani s *Titi Mária* védő szárnyai alatt keresett menedéket, aki a kunyhóban foglalatostkodott. A felbőszült *Jancsi* ide is követni szándékozott ellenfelét, azonban az ajtóban *Titi Mária* utját állta. Ez okozta szerencsétlenségét. A bosszu után lihegő cigány a kezében levő késsel szíven szurta az asszonyt, a melynek következtében azonnal meghalt. A vallás rendén *Jancsi* cigány részegségével védekezett, azonban a törvényszék, szakértői vélemény alapján, ezt a kifogását elvetette. — Az esküdtbiróság elnöke *László Domokos* törvényszéki bíró lesz, míg a védelmet dr. *Válczik Ferencz* ügyvéd vállalta el.

Pisztolypárbaj volt 9-én, kedden *Nagy Lajos* m. árvaszéki ülnök és *Rosmann L.* cs. és kir. hadnagy között a Szarkakörmögötti tisztáson. A párbaj a legsúlyosabb feltételek mellett történt, amennyiben a felek háromszor lőttek egymásra; sebesülés nem történt. Segédekül *Nagy* részéről *Solymossy Lajos* és *Szabó Gábor*, *Rosmann* részéről *Hoffbauer* kapitány és *Gábor* főhadnagy szerepeltek. A párbajra okul inzulust szolgált. A felek nem békültek ki.

Az EKE fonográf-hangversenye, melyet *Vikár Béla* néprajzi író f. hó 7-ikén a megyeháza nagytermében rendezett, gyengébb látogatottságnak örvendett, mintsem tárgyánál és céljánál fogva megérdemelte volna. Akik azonban jelen voltak, azzal a tudattal távoztak, hogy tanulságos és élvezetes estében volt részök. Magát a hangversenyt megelőzte *Vikár* vonzó előadása. A folklóre mibenlétének vázolása s annak megemlézése után, mily fontos ez a tudomány-ág bármely nemzetre nézve, amennyiben a nép életét, szokásait, költészetét, gondolkodását, egyéni hajlamait velünk megismerteti, kiemelte, hogy a folklóre-nak alig van más országban annyira fontos szerepe, mint éppen hazánkban, melynek földjét annyi sokféle nemzetiség lakja. Megemlékezett előadása közben a f. év márcz. havában megyénkben tett népdalgyűjtő utjáról is, mely alkalommal régi virágénekekre bukkant, melyek dallama rendkívül hasonlít régi francia chansonok dallamához, mely hasonlatosság, valamint azon körülmény, hogy e dalokban a székely nép a Rajnát is megénekli, arról tesz tanuságot, hogy egykor a francia nép s a székelység között bizonyos érintkezésnek kellett lennie. A mintegy 25 számból álló, változatosan összeállított fonográf-hangversenyt, mely az előadást követte, folyton fokozódó érdeklődéssel hallgatta a közönség s egyes számait meg is ujrátarta.

Halálozás. F. hó 7-én hunyt el id. *Tállyán Antal*, derék istenfélő városi polgár, életének 74-ik,

házaséletének 47-ik évében. Temetése a rk. egyház szertartása szerint 9-én, kedden történt meg nagy részvét mellett. Halálát neje szül. *Szebeni* Mária, ugyiszintén gyermekei és nagyszámu rokonság gyászolja.

Az aszfalt-járda átvétele. Az aszfalt munkálatok ellenőrzésére kiküldött bizottság 11-én, csütörtökön tartott értekezletén állapította meg az átvétel módozatait s szakértő mérnökül a maga részéről *Kassay* Gábor debreczeni vasuti mérnököt kérte föl. Az aszfalt-társaság az elkészített munkálatokról a számlát a városnak már megküldötte a részletrajzokkal együtt, amelyek alapján *Kassay* mérnök a felméréseket eszközli, egyben felhatalmazással bírván az aszfalt burkolatok, ugyiszintén a betonréteg helyenkénti feltörésére, hogy a szerződés szerinti feltételek betartásáról meggyőződést nyerjen. A számlaszerinti tételek a következők: 1. Földmunka 5458.07 □ m. (egységár 0.20) 1091.61 korona. 2. Járdaszegélyezés egy sor élére állított kerámitteglá 82.94 folyó m. (3.80) 315.17 kor. 3. Szegélyezés egy sor lapjára fektetett kerámitteglá 219.489 f. m. (2.10) 4609.27 kor. 4. Szegélyezés kétsoros lapjára fektetett kerámitteglá 326.19 f. m. (3.50) 1141.67 kor. 5. Járda 10 cm. vastag beton alapon 2 cm. coulé anyag 4375.21 □ m. (6.84) 29926.44 kor. 6. Kapufeljáró 12 cm. vastag beton alapon 3 cm. coulé anyag 789.84 □ m. (9.44) 7456.09 kor. Az utólag teljesített munkálatokkal összesen 44,659.29 kor. Ez összegben nincsen felvéve a múlt év folyamán, tehát a Kossuth-utca nyugati oldalán végzett munkálatok ára, amely 10363.62 kor. tesz ki. Ez összegekhez még a vasmunkálatok ára jön, amelyet a város vállalkozóknak árlejtés útján adott ki. Az aszfalt-társaság által végzett magán munkálatok ára a Kossuth-utczának csakis keleti oldalán mintegy 6350.59 kor. teszen ki, amely összegből magára a Koronkai-telekre 1413.34 kor. esik. A számlában kitüntetett tételek természetesen egészen addig nem végérvényesek, a míg az átvétele mérnök azoknak valódiságát nem igazolja, mi pedig aligha fog megtörténni, mivel a munkálatok körül egyes hiányok észleltek.

Tanítógyűlés. Az Udvarhelymegyei Tanítógyűlés udvarhelyjárású fiókköre f. hó 10-én Parajdon tartotta gazdag tárgysorozattal évnegyedes közgyűlését *Lázár* József elnökle mellett. A hálaadó istentisztelet után *Orbók* Gyula és *Kakucs* György mintatanitást mutattak be. *Péter* Károly sófalvi ref. pap a népkönyvtárak szervezéséről olvasott föl. *Damó* Dénes Tompa „Üres koporsó“-ját szavalta. Férfi négyest adtak elé *Kakucs* György, *Vida* Mózes, *Mircse* Dénes és *Veress* Mózes. A takarékoság eszméjének felköltéséről, ápolásáról értekezett *Vida* Mózes. *Hecser* Kálmán „A tanító és társadalom“ czímmel tartott felolvasást. *Blájer* Balázs és *Gyerkés* Mihály a könyvtárról és annak gyarapodásáról tettek jelentést. Végül több írásbeli jelentés elintézése után elhatározottak, hogy a következő gyűlést városunkban jövő év jan. 24-én tartják meg. A gyűlés után a vendégek barátságos közebe gyűltek össze.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közig. bizottsága 10-én tartotta e havi gyűlését *Hollaki* főispán elnökle mellett, melyen a szept. havi darabok nyertek elintézést. A gyűlésen a tagok közül jelen voltak: dr. *Damokos* Andor, gr. *Lázár* Ádám, *Jung-Cseke* Lajos, *Sándor* Mózes, *Diószeghy* Samu, dr. *Lengyel* József, *Roediger* Gyula, dr. *Válentsik* Ferencz, *Harmath* Jenő, *Ferenczy* Gyula, *Lántzky* Sándor, *Perszián* János, *Gyarmathy* Ferencz és *Ádám* Albert, *Szabó* Gábor, mint előadók. Az elnöki rövid megnyitót után elsőnek *Damokos* alispán tette meg jelentését. Alispáni iktatóra érkezett a tárgyalás alatt álló hó folyamán 1786, elintézést nyert 1622 ügydarab. A katonai utóállítások megtartattak, észrevétel nem merült föl. A hó második felében a községi és körjegyzői ügy és pénzkezelésnek megvizsgálása céljából a kereszturni járás több községét meglátogatta. Szükségesnek tartotta ezt azért is, hogy a törvények és rendeletek mikénti végrehajtásáról személyesen győződjék meg s a szükséges felvilágosításokat és utbaigazításokat megadhassa. Megelégedéssel konstata, leszámítva egyes kisebb hiányokat, hogy a községi elöljárók működése kivánni valót alig hagy fenn. A tapasztaltak kedvező hatása alatt, a vizsgálatot e hó folyamán is fogja végezni. — *Ferenczy* Gyula árvaszéki elnök jelentése szerint árvaszéki iktatóra érkezett 1528 ügydarab, aug. hóról ájtött 329, melyekből 271 nem nyert elintézést. A hó végével a gyámoltak száma 10500, míg a gondnokoltak száma 640 volt. Készpénzben, ért. papirban és magánkötelezvényekben

665,681 kor. 19 fillér volt. Sz. Udvarhely város árvaszékének iktatójára 78 db. érkezett, elintézetlenül ájtött 18. A gyámoltak száma 122. — Dr. *Lengyel* József m. főorvos: Az egészségügyben lényeges változás nem történt. A gyomor- és bélhurut enyhe lobos bántalmi fordultak nagyobb számban elő, tulnyomó részben enyhe lefolyással. A hó végén ápolás alatt maradt: kanyaróban 5, roncsoló toroklobban 2, vérhasban 4, hasi hagymázban 11. Orvosrendőri hullavizsgálat 10 esetben tartott. A közkórházban ápolatott 52 férfi, 27 nő, a hó végével ápolás alatt maradt 31 férfi, 17 nő. — *Sándor* Mózes kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az áll. isk. tan. kötelesek beiratása befejeztetett s a tanítás rendszeresen megindult. — *Harmath* Jenő kir. alügyész: A központi fogházban 2 vizsg., 16 elítelt, a kereszturni j. b. fogházában 1 vizsg., 15 elítelt, az oklándi j. b. fogházában 23 elítelt, összesen 3 vizsg. és 54 elítelt fogoly volt letartóztatva. Fegyelmi vétség nem merült föl. — *Roediger* h. pü. igazgató jelentése szerint egyenes adóban 48031.92, hadmentességi díjban 671.04, bélyegdíj- és jogilletékben 9350.16, fogyasztási- és italadóban 44036.69, dohányjövédékben 32757 kor. 10 fillér folyt be. Ideiglenes házaadómentesség 69 esetben engedélyeztetett. — *Diószeghy* Samu kir. főmérnök jelenti, hogy ugy az állami, mint a törvényhatósági utak jök voltak. Egyes törv. hat. uton a fedanyag szállítása lassan történt, minek oka részben a munkás hiány volt. — Tárgysorozat rendén *Damokos* alispán felolvasta a keresk. miniszternek az ipari és kereskedelmi ügyek tárgyában szükséges intézkedések tételét, valamint Parajd községben létesítendő szodagyár ügyében tett leiratát, melyért a biz. a miniszternek köszönetet mondott.

Rendőri hírek. Gyujtogatás. A múlt vasárnap, 7-ikén a Szenkovic-féle udvarban már másodikban ütött ki tűz. Azonban azt ugy a megelőző, mint a jelen alkalommal csakhamar észrevettük s azelőtt, hogy a szerencsétlenség nagyobb arányokat öltött volna, kioltották. A tűz mind a két alkalommal gyujtogatásból származott, amire a petroleummal leöntött fedél és szalma egész bizonyossággal enged következtetni. A tettes kinyomozására a vizsgálat folyik. — *Öngyilkossági kísérlet.* Pálfi Mari cselédeleány 11-én, csütörtökön délelőtt vitriolt ivott öngyilkossági szándékkal. Azonban a mintegy 40 gramra tehető vitriolt tejeskávéba öntötte, ami természetesen így rögtön meg is hánytatta, amit a gyorsan előhívott orvosi segítség is elősegített. A szerencsétlent a közkórházba szállították, azonban életben maradásához kevés remény van.

Pilseni sörforrás. A pilseni sörgyár a Florián-féle ház kávéház helyiségét kifogadta s oda egy sörcsarnok nyitott. A sörháznak a tuloldalán levő hirdetését a nagyközönség figyelmébe ajánljuk.

Osztálysorsjegy-érdekelteknek. A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság“ Budapesten (Gizella-tér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonsgot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fognak el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beüldessenek.

Szerencse a szerencsétlenségben. Az életben már komondassá vált, hogy ahol legnagyobb a veszély, ott Isten keze legközelebb. Egy szerencsétlen kereskedő ugyanis jószívűsége alapján annyira lekötötte jótállásokkal a nevét, hogy a rokonainak adott szívességi váltók lejárván, azokat kénytelen volt beváltani s mivel a mostani rossz üzletviszonyok mellett üzleti hitelét megvonták, egy szóval tönkrement. E közben meglátogatta felesége, aki összekuporgatott pénzén Török A. és Tsa bankházában vásárolt egy osztálysorsjegyet s szerencséjére egy nagy fönyereményt ütött meg. A szegény, mások hibája folytán tönkrement családapa visszanyerte becsületét, vagyonát, nevét és Török bankházának köszönhetette mindezt. Ezen bankház, melynek V. Váci-körut 4-ik sz. alatt főüzlete és IV., Muzeum-körut 11., továbbá VI., Erzsébet-körut 54-ik sz. alatt fióküzletei vannak, amugy is ismeretes szerencséséről, figyelmességéről és pontosságáról vevőivel szemben.

Uj Idők. Herczeg Ferencz szépirodalmi lapja, az Uj Idők most lép hatodik évfolyama utolsó negyedébe. Magyar szépirodalmi újságnak még nem volt ekkora sikere, mert ameddig a magyar szó terjed, mindenütt akad számtalan hive, aki gyönyörűségét leli a gazdag tartalomban és a diszes kiállításban, melyhez ugy a művészi kiállítás eredeti rajzok, mint az aktuális eseményeket illusztráló képek hozzájárulnak. Nagy gondot fordít a szerkesztőség a szépirodalmi tartalomra és ebben segítségére van a kiváló írók gárdája, melynek zászlója alá minden neves magyar író sorakozik. Hasonló súlyt fektetnek a képrekre, ugy azokra, melyek a magyar művészetet képviselik, mint az aktuális eseményeket bemutatókra. A magyar festők és rajzoló legjava állandó munkatársa az Uj Időknek. Aki mutatóvényszámot ohajt kérjen levelező-lapon a kiadóhivataltól (Budapesten, IV., Andrassy-ut 10.) Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Szerkesztői üzenet.

Kéziratok nem adnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Falusi. Házaadómentesség igényelhető két esetben, t. i. ha új építkezés által olyan helyen, hol eddig épület nem volt, új épület (adó tárgy) keletkezik, vagy ha a már meglévő épület leromboltván, ugyanazon helyen újból felépítettik. Mindkét esetben csak teljesen új épület nyerhet adómentességet. Végül figyelmeztetjük még, hogy a mennyiben házaadómentességre igényt tart, köteles azt a pénzügyigazgatásnál írásban kérni, még pedig minden bevégzett épületre nézve az építés bevégezése napjától számítandó hat hét alatt.

405—1900.

vh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz. kereszturni kir. járásbíróság 1900. évi sp. 190/3. számú végzése következtében Borbáth Dani sz. kereszturni ügyvéd által képviselt Sz. Kereszturni községi hitelszövetkezet javára Gyarmathy Lajos és Jeddí Tamás ellen 460 kor. s jár. erejéig 1900. évi szept. hó 12-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 730 kor. becsült következő ingóságok u. m.: I. Gyarmathy Lajosnál Ujszékelyen 2 bika és 1 tehén; II. Jeddí Tamásnál Rugonfalván 1 bogja széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykereszturni kir. járásbíróság 1900. évi V. 271/2. számú végzése folytán 460 kor. főkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 30-ik napjától járó 7¹/₂% kamatai, és eddig összesen 121 kor. 86 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ujszékelyen alperes hazánál **1900. év október hó 22-ikén d. u. 3 órakor,** Rugonfalván alperes hazánál leendő eszközölésére **1900. évi október 23-án d. u. 3 órája** határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykereszturn, 1900. évi október hó 6-n.

Szalontai Albert, kir. b. vrh.

1206—1900.

vh. szám.

Árverési hirdetés.

A sz. udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 685/2. 1900. polg. számú végzése által olaszteleki Daniel Eleknek képviselve dr. Valentsik Ferencz ügyvéd által, öz. Pásztóhi Daniel Lőrinczné szül. Koncz Karolina ellen 932 korona tőke és járuléki iránti ügyben, alperes nőnél Sz. Udvarhely városban összesen 3070 koronára becsült következő javai u. m.: egy garnitúr két selemmel bevont butor aranyozva, és pedig áll: egy phantastika pamlag, 2 nagyobb, 4 kisebb szék és még 2-től 8. tétel alatti különböző házi ingók Sz. Udvarhelyen alperesnél, illetőleg vője gróf Lázár Ádám hazánál — mivel ezen ingók jelenleg birlalásában vannak, **1900. évi november hó 5-én d. e. 9 órakor** nyilvános árverésen elfognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsaron alul is a többet ígérőnek elfognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Székely-Udvarhelyt, 1900. október 9-én.

Biró Sándor, kir. végreh.

1163 szám

1900. vh.

Árverési hirdetés.

A sz. udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi járásbíróságnak V. 567/2—1900. polg. számú végzése által sz. udvarhelyi Teichner Jakabnak, képviselve Dr. Kovács Mór ügyvéd által, zetelaki Biró Mihály ellen 420 korona tőke s járuléki iránti ügyben alperesnél Zetelaka községben összesen 980 koronára becsült következő javai u. m.: két jármás ökör, fehér szőrűek és szarvuak, 5 évesek; két ökör, egyik fehér szőrű és szarvu, a másik kékes szőrű és sárgás szarvu, ezen ingók Zetelakán alperes hazánál **1900. november hó 3-án délelőtt 9 órakor** nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsaron alól is a többet ígérőnek elfognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz. Udvarhelyt, 1900. október hó 7-én.

Biró Sándor, kir. vhtó.

Sz. 405 - 1900.
végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz. kereszturi kir. járásbíró 1900. évi V. 106/1. számú végzése következtében Dr. Zoltán Géza budapesti ügyvéd által képviselt Kachmeister budapesti cég javára Jeddí Tamás rugonfalvi l. ellen 1200 k. s jár. erejéig 1900. ápril hó 9-én fogantatott biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 2520 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 8 drb ökr és 2 kanca nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz. kereszturi kir. járásbíró 1900. évi V. 106/4 számú végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 21-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 184 kor. 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **1900. évi október hó 18-án d. e. 10 órakor** Rugonfalván a község házában — ha eznap eredménytelen maradna, ugy Sz. Keresztúron a város házában leendő eszközösére **1900. évi október hó 20-ik napjának d. e. 10 órája** batáridőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Amennyiben az előírt végrehajtási ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztúron, 1900. évi okt. hó 1. napján.

Szalontai Albert, kir. b. vrh.

Halottak napjára kossorukat és guirlandokat szép kivitelben, olcsó árak mellett készit Gyarmathy Etelka, Sz. Udvarhely, Bethlen-utca Csánády-ház, udvari lakás. A megrendeléseket kéri idejekorán megtenni, hogy azok pontos időre szállíthatók legyenek.

100-300 frtig

havonta megkereshető bármely foglalkozású egyének által, biztos és becsületesen, tüke és risico nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helyiségében. Ajánlatok „Könnyű kereset” czimen Singer Gyula hirdetési irodájába, Budapest V., Sziv-u. 56.

!! Pontos kiszolgálás, kellő csin !!
Tartós munka, Olcsó árak !!

Van szerencsénk ugy a helyi, mint a vidéki nagyrészt közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi piacon az ev. ref. templom mellett Szemerjay Károly cég alatt 1864. óta fennálló

Könyvkötészet és Könyvárudát

fiam vezetése alatt Szemerjay Károly és Fia cégre alakítottuk át.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, ajánljuk egyuttal a kor igényeinek megfelelőleg folyton gyarapítandó

Könyvkötészetünket

hol mindennemű e szakmába vágó munkákat:

könyvkötéseket,

u. m. jegyzőkönyveket, pénztári könyveket, ezek lapszámozását, könyvtári és díszkönyvek finom vászon, selyem vagy bársonyban kötését; díszmunkákat,

u. m. írompappák, papirkosarak, képkeretek (asztali v. fal), kézelőtartók, nyakkendőtartók, dohánytartók stb. stb. kellő csinnal, igen tartósan és a lehető legjutányosabb árban pontosan eszközölünk.

Továbbá raktáron tartunk és nálunk minden időben kaphatók: imakönyvek a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, rózsafüzérek nagyválasztékban,

iskolai könyvek,

valamint az összes hazai jól szerkesztett

naptárak.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk és 10 koronát meghaladó összegnél postaköltséget nem számítunk.

Az igen tisztelt közönség oddig tanusított nagybecsű pártfogását hálásan köszönve s azt továbbra is kérve, maradtunk

teljes tisztelettel

Szemerjay Károly és Fia

Üzlethelyiség megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy f. hó 11-én a

Pilseni Söröcsarnok

Ös-forrás

üzlethelyiségét a Florián-házban megnyitottam.

A valódi világhírű Pilseni-sör egyedüli kimerési helye.

Továbbá valódi tisztán kezelt erdélyi hegyaljai borok; háziisan vezetett jó magyar konyha a legjutányosabb árban áll a n. é. közönség rendelkezésére. Ebéd, vacsorát abbonement, házhoz hordva is adok a legolcsóbb árban.

Kiváló tisztelettel

Zonareggeli: SCHNEIDER G. A. Sándor István.

8 kr.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik köszvénynél, osztnál, tagzagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

Kérjük mindenütt „Hirlapiró-gyufát”

Makulatura papiros métermázsánkint 7 forintért kiadóhivatalunkban eladó.

Téli menetrend.

Érvényes 1900. október 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.	159		620
731			316	Bikafalva	140		601
743			329	Bögöz	127		547
807			354	N.-Galambfalva	110		530
823			411	Bethfalva	1241		501
831			421	Székely-keresztur	1232		453
848			438	Ujszékely	1203		429
902			454	érk. Héjjasfalva ind.	1148		414
909			1025	Brassó		209	800
921			504	ind. Héjjasfalva érk.		1112	403
951	533	1140	532	érk. Segesvár		1053	340
	654	101		érk. K.-Kapus ind.		945	213
		419		N.-Szeben			
	656	125		ind. K.-Kapus érk.		943	158
	849	433		érk. Kocsárd ind.		752	1054
		1030		M.-Vásárhely		1080	115
	854	443		ind. Kocsárd érk.		750	1042
	1046	645		Kolozsvár		555	833
	231	1117		érk. Nagy-Várad		211	342
	750	620		ind. Budapest		915	830

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 6⁰⁰ órától reggeli 5⁵⁹ perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzásával vannak kitüntetve.

Utánnyomat nem díjaztatik.

1.000,000 korona esetleg a legnagyobb nyeremény

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a leg-szerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő!	jutalom	Korona
1	nyerem. á	600000
1	"	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

penznyeremény jut, tehát az oldaltálló. nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét penznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolcad	(1/8) frt	—,75	vagyis	150	korona.
egy negyed	(1/4) "	1,50	"	3	"
egy fél	(1/2) "	3,—	"	6	"
egy egész	(1) "	6,—	"	12	"

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendelések eredeti sorsjegyekre

f. év október hó 21-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Fiókbankházak:

IV., Múzeum-körút 11. — VI., Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és félmillió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TSA. főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem. postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő

Pontos cím {